

*І.Е. Гольченко, О.Ю. Сидоренко,
Національний банк України*

РОЛЬ І МІСЦЕ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ У ЗМІЦНЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНІВ

Розвиток економічного потенціалу регіонів та підвищення їх конкурентоспроможності неможливо уявити без належної банківської підтримки. З огляду на це спробуємо оцінити роль банківського сектора в зміцненні конкурентоспроможності регіонів.

Місця України в рейтингах авторитетних міжнародних організацій свідчать про низький рівень конкурентоспроможності. Теза про низький рівень конкурентоспроможності є актуальною й в регіональному контексті з огляду на те, що розвиток країни неможливий без урахування регіонального чинника. Це набуває особливого значення в Україні внаслідок диспропорційного характеру економічного розвитку регіонів, зокрема спостерігається значна розбіжність у рівнях соціально-економічного розвитку м. Києва, “промислового трикутника” (Донецька, Дніпропетровська та Запорізька області) та рештою областей України.

Банкам притаманна раціональна модель бізнесової поведінки, тобто прагнення максимізації прибутку при мінімізації витрат та ризику. Тому банки спрямовують свої капітали на розвиток саме тих регіонів, які мають потенціал та певні перспективи щодо динамічного економічного розвитку, тобто пред’являють попит на фінансові ресурси. Це зумовлює регіональну асиметрію в розвитку банківської системи, а саме: високий ступінь концентрації банківського капіталу в регіонах з високим ступенем ділової активності. У розрізі регіонів найбільша концентрація банків та банківського капіталу припадає знову ж таки на м. Київ, Дніпропетровськ, Харківську, Донецьку, Одеську та Львівську області.

Особливістю розвитку банківського сектора є асиметрія в регіональному розподілі як за наданими кредитами, так і за залученими депозитами. При цьому спостерігається високий ступінь концентрації кредитів та депозитів у м. Києві, Донецькій, Одеській, Харківській, Дніпропетровській, Львівській та Запорізькій областях.

Банки обирають плацдармом для своєї діяльності регіони, які з їх точки зору є найбільш перспективними, тим самим підтримуючи, а за рахунок надання кредитів і стимулюючи їхній розвиток. Проте банківська система не є визначальним чинником у формуванні конкурентоспроможності регіонів, вона лише сприяє їх економічному розвитку.

Враховуючи вищезазначене, підведемо підсумки щодо ролі банківської системи у підвищенні конкурентоспроможності регіонів України:

- 1) банківський сектор не є визначальним у підвищенні конкурентоспроможності регіонів, хоча сприяє їх економічному розвитку та підтримує їх конкурентоспроможність шляхом кредитування;

- 2) раціоналізм банків слугує певним “фільтром” у відборі регіонів, що є конкурентноздатними або мають такий потенціал;
- 3) у регіонах з високим ступенем ділової активності та більш високим рівнем конкурентоспроможності спостерігається високий ступінь концентрації банків та їх капіталу;
- 4) в умовах обмеженості фінансових ресурсів у країні фінансовий потенціал регіонів стає головним та найважливішим ресурсом їх розвитку.

Таким чином, банки зі своїми фінансовими ресурсами не є панацеєю для підвищення конкурентоспроможності регіонів та їх економічного розвитку. Для підвищення конкурентоспроможності необхідним є створення сприятливих умов для ведення бізнесу як на національному, так і на місцевому рівнях.

Гольченко, І.Е Роль і місце банківської системи України у зміцненні конкурентоспроможності регіонів [Текст] / І.Е. Гольченко, О.Ю. Сидоренко // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика: зб. тез доп. III Міжнародної науково - практичної конференції (15-16 травня 2008 р.) . – Суми: УАБС НБУ, 2008. – С. 67-68.